

Kronieken Effata juni 2012

Effataviering 2/6, weinig 'volk', Chrisje, die kort verwelkomt, geeft de reden: Huub Oosterhuis stelt in de Machariuskerk zijn nieuwe boek met de integrale vertaling van de 150 psalmen voor, met het Koor van de Amsterdamse Studentenekklesia en het Oosterhuiskoor uit Kortrijk. Spijtig genoeg start die voorstelling om 19.30 uur, terwijl onze viering om 18.30 uur start en er dus te kiezen valt: Effata óf Oosterhuis. En dat terwijl wij zoveel belang hechten aan goede liederen, goede teksten: het Effatakoor zingt hoofdzakelijk liederen op tekst van Huub Oosterhuis. Nu ja, ik heb gekozen voor Effata, de psalmen zullen we nog wel leren ...

Maar hier in Effata lezen we vandaag het slot van het evangelie volgens Matteüs, vermoedelijk niet geschreven door Matteüs zelf, wel in een latere periode (Matteüs 28, 16-20).

Het omvat een viervoudige opdracht:

- de vaststelling dat het geloof in Jezus niet simpel is. Er is zelfs twijfel bij hen die Jezus gezien hebben!
- De zending van de leerlingen wordt uitgebreid: ze worden gezonden naar alle volkeren!
- Álle mensen moeten gedoopt worden! Jezus zelf heeft nooit mensen gedoopt; de doop wordt het teken van 'ik kies ervoor om als christen te leven'.
- De verrijzenis heeft te maken met het feit dat Jezus altijd bij de mensen blijft.

Vandaag is het Drievuldigheidszondag. Hoe ga je dat voorstellen? Als een klaverblad? Of zoals Augustinus aan wie een engel zegde dat hij sneller de zee in zijn putje op het strand zou hebben geschept dan dat hij de Drievuldigheid kon uitleggen?

Of is het niet beter te zeggen dat het een mysterie is en elkaar 10 minuten stilte te gunnen om erover na te denken?

Een catechiste trachtte eens de Drievuldigheid, de drie-enige God, uit te leggen aan haar catechumenen. Het blijft zeer moeilijk, want achteraf bleek dat één der kinderen verstaan had dat ze sprak over de *drieenige* God!

Hoe moet je in het Credo het 'consubstantialem patri' (één in wezen met de Vader) uitleggen?

Volgens Aristoteles, voor wie brood altijd brood is, alleen de vorm verandert, met andere woorden: Het is altijd God, je kijkt er anders naar? Of volgens Thomas van Aquino, in zijn *Summa theologiae*? Hoe moet je daarover spreken met joden of moslims?

Maar moeten we daar veel over denken? Moeten wij dat uitleggen met ons verstand? Wij willen wel de dingen analyseren, goed begrijpen, ... Maar hoe breng je dat geanalyseerde terug tot één geheel?

Misschien was het idee van de drieenige God nog zo slecht niet! Of moeten we gewoon 'God' niet opnieuw 'God' laten zijn, een God die we zien als vader, soms als broeder, soms als Geest?

Of volgens Huub Oosterhuis (over Anne Li Benine): 'Ik doop jou in de Naam van God 'Ik zal er zijn', in de naam van Jezus 'hebt elkander lief' en in de kracht van de Geest 'die het aangezicht van deze aarde zal vernieuwen'.

Stuurgroepvergadering op 7/6: de viering van het Vormsel met het MPIGO De Oase wordt positief geëvalueerd, dat is voor herhaling vatbaar! De ontmoetingsdag wordt verder praktisch geregeld, nu hebben we zeker niets meer vergeten?

Laatste koorrepetitie voor dit werkjaar op 8/6: een nieuwe versie van 'Heer onze Heer' (nr. 48), schijnbaar eenvoudig, of te eenvoudig? Andere liederen hernemen waarvan het juist zingen van de melodie, na een jaar weer heel wat moeite kost (o.a. nr. 182 'Ongezien').

Effataviering op 9/6: Bernadette verwelkomt op deze viering naar het einde van het werkjaar toe in een drukke periode van voorbereiding op proefwerken.

Het is feest zegt de liturgie, het ene feest na het andere, laten we vandaag dan maar Sacramentsdag vieren. Feitelijk zijn er twee soorten feesten. Enerzijds die over de geschiedenis van Jezus: de geboorte, Driekoningen, de doop van Jezus, Pasen, de Verrijzenis en Pinksteren. Anderzijds meer feesten, maar dan wel in verband met dogma's, de geloofsuitspraken volgens de katholieke kerk. Zo vond zuster Juliana van Luik in de 13de eeuw dat Witte Donderdag ook volks moest gevierd worden en het feest van het H. Sacrament nodig was. Paus Urbanus IV, die eerst aartsdiaken was in Luik, voerde in 1264 het feest in voor de gehele kerk, maar nu op zondag. Margaretha-Maria Alacoque vond in Paray-le-Monial (F) in 1675 dan weer dat Goede Vrijdag meer

benadrukt moest worden en zo ontstond de devotie tot het H. Hart en het feest van het H. Hart. Nog later stelde paus Pius XI in 1925 het hoogfeest van Christus Koning van het Heelal in. Dat zijn dus allemaal feesten die ons iets willen zeggen over geloofsinhoud.

Sacramentsdag? Maar wij komen toch elke week samen om eucharistie te vieren?

Laten we even nakijken: welke tekst is de oudste over de eucharistie, Het gaat hier over de eerste brief van Paulus aan de christenen van Korinte, geschreven rond 50 A.D., waarin Paulus de Korinthische christenen op hun plichten wijst (1 Kor. 11, 17-25). Dus, zo is het begonnen: een gemeenschap die samenkomt, die samen eet, brood en wijn deelt. Let wel: Paulus geeft de ganse gemeenschap naar hun voeten (niet de priesters of de bisschoppen, want die waren er niet!).

Lees je in deze tekst iets over communie op de tong ontvangen? Of over brood naar huis meenemen, als je op reis gaat brood innaaien in de mantelzoom om zo beschermd te zijn, of brood ingraven onder de dorpel van een nieuw huis, of in het veld om een goede oogst te bekomen? Voor de communie is de kerk zelfs gaan kijken waar brood en wijn met een lepeltje in de open mond wordt gemikt!

Ook het brood is aangepast, de vorm is aangepast aan het praktische probleem van de uitdeling van het brood. Maar ook de inhoud van de eucharistie werd aangepast zie naar zuster Juliana van Luik die in de 13de eeuw wil dat mensen weer zicht op de eucharistie krijgen.

Verleden week hebben we nagedacht over hoe Plato, Aristoteles, Thomas van Aquino achtereenvolgens dachten en schreven over substantie, wezen en accidentia (bijkomstigheden). Thomas van Aquino zegt dat brood, brood is, de substantie is brood. Maar bij de eucharistie is het omgekeerd: de accidentia zijn dezelfde, maar de binnenkant, de substantie verandert, vandaar *transsubstantiatie*.

Maar 50 jaar geleden was er het Tweede Vaticaans Concilie, dat zei: misschien is onze opvatting over eucharistie niet juist, is het wél een maaltijd, misschien is Jezus niet aanwezig door een 'truc' met het brood, maar is hij aanwezig doordat er een gemeenschap is die samen de maaltijd neemt? Nu tracht men die visie op zijn kop te zetten. Door een verlangen naar wierook zwaaien, naar vlaggen en processies, naar mooie en rijke gewaden?

Maar in het evangelie staat wat het concilie zegde. Jezus is daar aanwezig waar mensen in zijn naam samenkomen, waar mensen brood breken en de beker delen. Zo gezien is sacramentsdag de moeite van het vieren waard, omdat wij Gods kinderen mogen zijn: *Telkens als wij eten van dit brood en drinken uit deze beker, verkondigen wij zijn dood totdat Hij komt!* (lied 209)

Wij hebben gebeden voor een moeder die ziek was, voor de leiding van de kerk dat ze niet uit angst en onzekerheid teruggrijpt naar de monstrans, voor alle studenten dat ze met moed en zelfvertrouwen hun examens voorbereiden, voor pater Ives die vandaag zijn vader ten grave heeft gedragen.

Gevi en Wereldwinkel, dus kramiek of chocoladebrood, met koffie, thee of chocolademelk. Voor sommigen nog niet genoeg zoet: er komt nog chocopasta van de attentie voor Mannendag bij! Het kan maar lekker zijn!

16 juni, een Effataviering met een speciaal tintje: er zijn heel wat kinderen uit Zelzate bij die hun eerste communie hebben gedaan en hier zijn om pater Guido nog eens te zien.

Hun voetjes komen nog niet op de grond!

Zij kennen het verhaal van Jezus en de wijngaard: om goede vruchten te dragen moet je dingen doen die goed zijn. Soms mislukt dat wel eens, ook bij grote mensen. Als je daar wilt van afgeraken zegt Jezus, dan moet je regelmatig naar mij komen ... en ja, Alleluja zingen.

Vandaag lezen we weer uit het grote boek van Jezus, op deze gewone zondag, uit het Marcusevangelie. Marcus wil dat het vooruitgaat en wil weten: *"Dat rijk waar jij van spreekt, wat is dat? Wat komt daarvan?"*

Het antwoord staat in twee parabels. De eerste staat niet bij Lucas en Matteüs. Die parabel over die boer die slaapt, is dus ook niet zo bekend: *"Het rijk van God moet groeien, het valt niet uit de lucht!"*

Men zegt dikwijls dat de vorige eeuw een van de bloedigste was, dat je met minder, of zelfs zonder godsdienst, minder oorlogen hebt. Dat klopt niet. Kijk naar Ierland: daar was een groep economisch en sociaal achteruitgesteld. Stalin, Mao, Pol Pot en Hitler gingen de wereld organiseren, maar toen zijn er wel meer 'atheïsten' gestorven dan in godsdienstoorlogen! De vraag is dan of God zal werken en organiseren in onze plaats? Het Rijk van God ziet er anders uit!

Het evangelie is dus van Marcus (4, 26-32), en je kunt er niet naast kijken: onze opdracht is het Rijk van God uitzaaien, wij bepalen dat zelf niet. Ambrosius van Milaan (339-397), kerkvader, die ooit Theodosius I een zware boete oplegde, had best eens deze parabel herlezen, toen hij hooghartig een jeugdvriendin er de aandacht op trok dat hij niet meer 'Ambroos', maar nu wel 'Ambrosius' heette.

Beter is het goede voorbeelden te geven, verhalen te vertellen om het Rijk van God te doen groeien, niet naar het veld te gaan om aan de vruchten te trekken, maar wel te vertrouwen dat wat goed gezaaid is, zal uitkomen en groeien. Daarom komen we hier bijeen, als kinderen van dezelfde God, om brood te breken en wijn te delen. Bij dat delen staan alle eerste communicanten samen rond de tafel, nog wat onwennig in deze grote gemeenschap.

Wij hebben gebeden voor een geopereerde vriendin die niet uit de narcose bijkomt, voor alle kindjes die hun eerste communie hebben gedaan, opdat we betere mensen zouden worden, want het licht niet in onze aard ons toe te vertrouwen aan Gods Blijde Boodschap.

De kinderen krijgen een aandenken mee: een zakje met kleine zaadjes, om ze in goede grond te zaaien en te hopen dat er meer dan alleen maar gras uitkomt ...

23/6: Effataviering, verwelkomd door Caïe. Wat zal er gebeuren, vraagt ze zich af, in die maand dat ik (wij), Effata moet(en) missen? Maar het is ook een speciale bijeenkomst voor het herdenken van Jan, de man van Saskia, die leeft bij onze God die liefde is.

Het evangelie lezen is niet altijd gemakkelijk, je moet er tijd voor nemen. Dat moet geleerd worden, of je kunt er een boek voor kopen, bijvoorbeeld: *De Bijbel voor dummies*.

Als je het evangelie leest en je denkt: "*Dat kan toch niet!*", dan moet je dat verhaal lezen en herlezen, tot je het begrijpt. Daarom zou het best zijn dat de tekst van het evangelie óók op onze website komt (is al gebeurd!).

Vandaag is er dat wonder verhaal: dat kán toch niet! Maar gaat het niet over woorden die wat anders kunnen betekenen? Ben jij een engeltje? Waar zijn je vleugels dan?

Marcus vertelt ons een wonder verhaal (Marcus 4, 35-41) over de storm. Marcus schrijft trouwens verschillende verhalen over 'oversteken'. Dat is een belangrijk gegeven voor Marcus, de overkant, dat is het gebied waar de heidenen wonen. Vandaag gaan we wéér naar de overkant.

50 jaar geleden begon het Vaticanum II en paus Johannes XXIII zegde: "**Laat ons naar de overkant gaan! Laat ons naar de mensen gaan zoals ze zijn!**" Het werd een tijd van hoop en vrede en we luisteren naar de openingswoorden van Johannes XXIII: "... *Wij zijn niet akkoord met die ongeluksprofeten!*" 50 jaar geleden gooide Johannes XXIII de vensters open, zijn opvolgers behoren tot de ongeluksprofeten, die niet meer naar de overkant gaan: "*Heer, hoe kan het u niet schelen dat wij vergaan?*"

Dan komt het antwoord van Jezus: "*Waarom heb je zo weinig vertrouwen? Leef in deze wereld! Waarom ben je zo bang?*"

Het is normaal dat wij soms bang zijn: voor een operatie, voor de toekomst van onze kinderen, voor een examen, omdat het goed gaat, bang om bang te zijn, ... Jezus zegt: "*Waarom ben je zo bang, waarom heb jij geen vertrouwen?*" Ooit hebben mensen deze tekst gekozen voor een huwelijksviering: omdat ze bang waren om zich te binden, omdat ze vreesden dat ze elkaar zouden doodknippen, dat het niet zou lukken, omwille van de ervaring van een vader die was weggegaan, omwille van het geruzie op de slaapkamer van de ouders. Maar nu is er een kind op komst, nu durven ze geloven dat Jezus, zelfs al slaapt hij schijnbaar, toch bij ons is en ons vertrouwen en moed insprekt.

Wij kunnen zeggen dat wij Hem vertrouwen, dat wij nooit uit Gods handen vallen. Daarom vertelt Marcus dat verhaal. Dat Jezus met een gebaar de storm doet stilvallen, was misschien gelukkig toeval, maar het verhaal geeft wel een goed beeld van vertrouwen in Jezus lieve handen.

In vertrouwen hebben wij gebeden, en bid mee met ons: voor een zoon Mathias die in een levensbedreigende toestand is opgenomen in het ziekenhuis, voor een vriend, voor beslissingen die nu op scholen worden genomen over het lot van vele jonge mensen. Maar vooral hebben wij gebeden voor Jan, voor een mens van wie we hielden en die niet meer bij ons is, wiens naam behoedzaam geschreven is op een kwetsbare plaats in ons hart: "*Laat de warmte van vandaag, niet verloren gaan!*"

Vanavond is de laatste Tabor van dit werkjaar (27/6). Frans C stelt vragen: hoe stellen we ons op tegen nieuwe culturen, hoe kijken we naar de mensen rondom ons?

De evangelietekst (Matteüs 7, 15-20) is een choquerende tekst, toe te passen op de anderen, juist goed voor wie niet sterk in de leer staat. Een oordeel is vlug klaar, is het toch niet beter niet tegen de gangbare opinie in te gaan? Jezus roept ons wel op het slechte te bannen en te kiezen voor wat leven geeft! Ook moet ik de tekst op mijzelf toepassen hoewel het veiliger is hem op de anderen toe te passen.

Om ons te hepen hebben we de geest van god, de bruggenbouwer, als we ons maar voor hem openstellen, zonder vooroordelen, andere mensen willen ontmoeten. Kernwaarden hierbij zijn: respect, radicaal, openheid. Frans spreekt ook over zijn verblijf in de gemeenschap van Bose (bij Turijn, It), waar de opdracht was: in ieder mens die je ontmoet het gelaat van Jezus te herkennen, je broeders en je zusters, ook bij mensen met een beperking.

Wij hebben gebeden voor Mathias, voor de kracht om zonder vooroordelen aanwezig te zijn, voor sterkte voor teleurgestelde studenten. Wij zijn dankbaar voor gelukkige jonge mensen, die klaar zijn voor de wereld die vóór hen staat.

Met velen zijn we op 30/6 in de Sint-Niklaaskerk van Zwijnaarde afscheid komen nemen van de oudste zoon Mathias van Chris Jolie en Chris Clarys. Een stemmige viering: *“God laat ons de volledige vrijheid in onze vreugden. Laat hij ons dus ook niet de volledige vrijheid in wat ons verdriet veroorzaakt?”* of *“Onze Vader, Uw wil geschiede (soit faite) op aarde als in de hemel... , of moet het zijn: Uw wil weze een feest (soit fête) op aarde als in de hemel?”*. Mij blijft dat prangende beeld (naar Jeremia): *“Een klacht werd gehoord, gewezen en luid gejammer: Rachel, wenend om haar kinderen, wil niet getroost worden, omdat hij er niet meer is.”*

De reden wordt opnieuw in vraag gesteld en zal dus worden onderzocht, maar op 30/6 is er geen Effataviering omdat de Ontmoetingsdag op zondag valt, dus op 1 juli.

Dé Ontmoetingsdag, het werk van vele handen, alles staat klaar voor het feest. Maar dat feest begint zeker met een viering van de gemeenschap.

Verwelkoming van Ignace met verwijzing naar de uitvaart van Mathias gisteren: zijn foto staat op het altaar. Maar het is óók feest: Ontmoetingsdag, het einde van het Effatawerkjaar.

Daar herinnert Guido ook aan: aan dat werkjaar, aan vreugde, aan weemoed. Is hier niets te doen? Maar er is hier véél te doen! We hebben het geluk dat we al jaren mogen samenkomen in deze kapel, wij zijn de Broeders daar dankbaar voor. Ook zijn we dankbaar voor het gebruik van de Effatazaal, dank aan het Sint-Jozefsinstituut.

De Effatagemeenschap is iets speciaals: velen van ons hebben die vraag al gehad: Wat is Effata eigenlijk? We kunnen daar niet goed op antwoorden Een sekte is het zeker niet: niemand organiseert hier, tenzij misschien de heilige Geest?

Ooit heeft iemand een lijst gemaakt van de taken, om die vast te leggen, een dikke stapel papieren. Die lijst is vermoedelijk verdwenen in de archieven, die lijst is nooit openbaar gemaakt, spijtig van het vele werk, maar wie weet zou er nog iets spontaan gedaan worden.

Er zijn wel nog véél taken bijgekomen ... Effata is niet verminderd, wél vermeerderd, dát Effata, waar christenen samenkomen om als christenen te organiseren dat wat nodig is om als christenen te kunnen leven. Er gebeurt enorm veel, niet omdat er ‘denkers’ achter zitten, maar omdat mensen kiezen om samen te leven. Laat Gods Geest dus maar werken!

Vandaag stuurt Jezus zijn leerlingen uit (Marcus 6, 7-13). Een ideale tekst voor het begin van de vakantie: Neem a.u.b. niet teveel mee!

Jezus vraagt vakantie te nemen, te ‘vacare’, ons leeg te maken, de kwade geesten, die proberen om ons de dingen in handen te doen nemen, uit te drijven. Dus: niet alles meenemen, vertrouwen op de gastvrijheid van mensen. Jezus stuurt ze twee aan twee, omdat het leven met Jezus, de relatie met Jezus, maar blijkt als we zorgen voor elkaar. Niet met twee aan twee om donderpreken te houden, want wat hebben we te vertellen? Dat ze dom zijn? Neen om zich te laten onthalen, om er te zijn, om mee te delen van het geluk dat we hier mogen samenkomen, om dankbaar te zijn voor al wat gedaan wordt.

Dan kunnen we luisteren naar mensen en de drang om allerlei boze geesten uit te drijven opnieuw gezond maken, de liefde voor God en voor elkaar te delen.

Na de communie: breken en delen, zingen Hannah en Elien met hun twee frêle meisjesstemmen een lied, misschien niet echt gepast als communielied, maar het geeft tijd, om te danken.

Wij hebben gedankt, voor het vele mooie dat is gebeurd in Congo en voor de kleine stapjes in het Voskenslaanproject in Gent en dat wij kinderen van God mogen zijn. Wij hebben gebeden voor de

vader van Evelyne die plots overleden is. Wij hebben gebeden voor rust en heling in een familie waar door scheiding en schuld diepe wonden zijn geslagen.

Naar loffelijke gewoonte is er een aandenken, een 'werkstuk': een boekje met de vraag om de slechte dingen die je zijn aangedaan in het zand te schrijven , maar de goede dingen in marmer te griffen, óf ze in dat boekje te schrijven.

Een groepsfoto moest er deze keer bij (zie onze website), nog vóór de Sangria met fruit als aperitief in de zon. En dan een overdadige barbecue met worst, kippenbil, kippensaté, groenten, sausen, aardappelsla én brood binnen in de Effatazaal en de Taborzaal (met diaprojectie), plaats genoeg, maar buiten is er de regen bij gekomen. Lekker dessert, huisvlijt en andere vlijt, maakt alles goed!

We zijn propere mensen en laten geen vuile kapel achter: maandag 2/7 is er 'grote vakantiekuis' in de kapel, de Taborzaal en de sacristie. Blijkbaar is de vakantie ook al voor velen begonnen of moet men nog werken (dit is ook werk, hoor!) maar de opkomst is nogal mager. Deze formule moet ook eens herdacht worden ...

Maar alles blinkt weer, zelfs al komt er geen 'Mister Proper' aan te pas. Het werkjaar is voorbij, laat ons nu maar weer evalueren en plannen: minderen doen we niet!

Wouter, dinsdag 3 juli 2012